

# Fe-ho per ells, fe-ho amb ells

Autor: Dídac Alemany



FONS MENORQUÍ DE COOPERACIÓ

## Fe-ho per ells, fe-ho amb ells

Eren les set del matí, quan un raig de llum provinent del sol descansava a la meua cara després que l'avi obrís la finestra i em despertés. Tot d'una pensava que era ma mare, que com cada dia obria la finestra perquè em despertés d'una vegada, així que el primer que vaig fer va ser tapar-me la cara amb el llençol. Però aquesta vegada no era ma mare, era l'avi i m'havia vingut a cercar per anar a pescar.

D'ençà que puc recordar, l'avi i jo hem anat a pescar junts els dissabtes de cada estiu i no sé com m'havia oblidat que avui era el primer dissabte de l'estiu. Tal vegada el canvi de les pessetes per l'euro, al qual encara m'estava acostumant, m'havia despistat i tenia la culpa, qui sap?

En aquell instant vaig aixecar-me del llit i, després de donar el bon dia a l'avi, vaig preparar-me mentre em contava tot el que havia dut i que no feia falta que dugués: el berenar, els hams, uns *snacks* per picar, les cartes per jugar, el mòbil per fer fotos... I així una llista interminable de coses que no sé com li havien cabut dins la motxilla.

Quan vaig estar llest, l'avi i jo vam sortir de casa i vam començar a anar a les roques de sempre al costat de casa. Una vegada allà, va treure les canyes i hi va posar l'ham, mentre jo, que estava afamat, treia el berenar per fer-li un mos i tirava el paper que l'envoltava perquè l'oli no embrutés el Boc and Roll a la bossa. L'avi i jo sempre tenim el costum de dur amb nosaltres una bossa per posar-hi les deixalles i així no deixar res tirat per terra que pugui arribar a la mar.

Una vegada que l'avi ho tenia tot preparat, em va donar la meua canya llesta per començar a pescar i, després d'assegurar-se que encara recordava com fer-ho, ell també es va posar a pescar. Va ser una hora molt llarga, entre una cosa i l'altra havíem començat a pescar a les vuit i de vuit a nou no havíem aconseguit res. Va ser així fins que vaig sentir com alguna cosa estirava la meua canya. En aquell moment, després d'estar tanta estona avorrit, només se'm va ocórrer exclamar-ho davant l'avi.

—Ha picat un peix! —vaig exclamar just sentir una força que pareixia endur-se'n la canya cap a la mar.

—No et posis nerviós, fes el de sempre, ho saps fer —va donar-me ànims l'avi.

Vaig fer el que feia sempre, però quan el que havia picat va sortir a la superfície i va quedar a la vista, vaig endur-me una decepció. Es tractava d'una vella botella d'aigua, no portava etiqueta, possiblement el paper va desfer-se i surava per la mar. Així mateix, per l'estat del plàstic de la botella, segurament no havia estat tirada a la mar aquest any; ja l'ocupava des de feia un parell d'estius. És una llàstima que els fems que provoca l'ésser humà acabi en llocs com aquest, llocs en els quals viuen milers d'espècies. Tirar els fems en aquests llocs demostra una consideració antipàtica, desagradada i destructiva de l'ésser humà cap al medi ambient.

L'avi en aquell moment va rendir-se una mica, va deixar la canya suportada pel pes de dues pedres i va obrir un paquet de *snacks*. Després de menjar-se'n el primer punyat, va dirigir-se a mi i vaig desviar l'atenció de la pesca cap a ell.

—Marc, tu saps que abans això no era així, veritat? —va dir-me l'avi en un to d'enyorança.

—Què vols dir, avi? —vaig dir-li jo sense saber a què es referia.

—Abans, quan jo anava a pescar amb el meu avi com faig jo amb tu ara, no aturàvem de treure peixos de la mar. A vegades quan acabàvem de pescar i tornàvem a casa per cuinar-los per dinar, havíem de convidar la teva tia o el teu cosí per acabar-nos-els —va contar-me l'avi recordant els vells temps.

—I ara amb prou feines en traïem... —vaig contestar-li trist.

—Això mateix, Marc, ja fa uns anys que no pesquem bones quantitats, he pescat durant els vuitanta-dos anys que tinc i veure aquest decreixement tots aquests anys em... —va dir-me l'avi amb silencis entremig que només expressaven tristesa i ràbia per no poder fer res.

—trenca el cor —vaig acabar la frase commocionat pel que m'estava contant.

De sobte, la canya de l'avi subjectada per dues pedres es va començar a borinar. L'avi realment no tenia ànims per recollir el que fos que hagués fet moure la canya, però a mi la curiositat em va guanyar. Vaig atracar-me a la seva canya, vaig llevar les pedres i vaig començar a recollir el fil. Aquesta vegada em va costar, pareixia que es movia, que tornava cap enrere i cap endavant, però sabia que el tenia, fos el que fos, el tenia. De sobte, un aleteig va esquitxar-me una mica, l'aleteig del peix

que havia picat i ja havia sortit a la superfície sense adonar-me'n. Coneixia perfectament aquell peix, era una variada. Vaig acabar de pujar-lo fins a on estava i vaig mostrar-lo a l'avi. L'avi, en veure la variada, se li van il·luminar els ulls, era el primer peix que pescàvem després de quasi dues hores i res ens podia fer més il·lusió. Pensava que l'avi m'anava a dir que el posés a la nevera, on sempre posem els peixos que pesquem, però de sobte se li va canviar l'expressió de la cara i em va dir que atraqués la mirada.

—Veus que petita que és aquesta variada? —va demanar-me l'avi.

—Ara que ho dius, n'he vistes de més grosses, sí —vaig contestar-li intentant esbrinar què em volia dir.

—Doncs aquests peixos tan petits has d'amollar-los. Si no deixem lliures els peixos que poden donar-li la vida a altres, com en pescarem en un futur tan sols un? —va ensenyar-me l'avi.

—Aquesta és la raó per la qual no estem pescant res? —vaig demanar a l'avi tallant-lo quan anava a dir una altra cosa.

—No tan sols, aquesta és una de les raons. La contaminació que produïm, tots els residus que tirem a la mar sense pensar en les conseqüències, el canvi climàtic que ha provocat que la temperatura de la mar sigui cada vegada més alta i que cadavegada puguem veure menys peixos a la costa o a les roques —va contar-me l'avi preocupat.

El que va dir i les seves preocupacions se'm van quedar marcades per sempre. Hi pensava dia i nit i sabia que havia de fer cosa al respecte. Sentia com si l'avi en aquell precís moment m'hagués deixat una feina, un deure, una missió que ell volia complir i ja no hi va ser a temps.

Eren les set del matí, jo estava preparant les coses que ens enduríem a fora, mentre la meva dona havia anat a despertar els nostres fills, el Martí i el Biel. Avui havíem quedat els membres de l'associació tots plegats a Cala en Bosc per netejar la cala i tot seguit passar el dia junts. Era la primera vegada que ho fèiem d'ençà que la pandèmia ens va tancar dins casa sense deixar-nos sortir i no podíem estar més emocionats.

Totes les quedades que s'han fet d'ençà que vaig fundar juntament amb la meva dona l'associació de "Fe-ho per ells, fe-ho amb ells" han anat fenomenal, alhora que han donat fruit.

Se'ns va ocórrer fundar l'associació mitjançant una cosa en comú que teníem, el fet de sentir que els avis ens havien deixat una missió. A mi, sempre se m'havien quedat gravades aquelles paraules de l'avi i sempre havia volgut fer cosa, però no sabia què i sense el suport de la meva dona mai ho hauria aconseguit. El nom de l'associació "Fe-ho per ells, fe-ho amb ells" té un gran significat per a nosaltres. La primera part del nom es refereix a totes aquelles espècies que podem ajudar amb els nostres serveis de fer net platges, marines o ajudar altres organitzacions. Pel que fa a la segona part, motiva a fer aquests serveis en companyia, tant si és amb el teu net, fill, cosí, amic, mestre, veí, company de feina o qualsevol altra persona, perquè ajudar per a un món millor col·lectivament és més divertit. Els orígens d'aquesta part del nom es remunten a la relació que teníem tant la meva dona com jo amb els nostres avis, avis que ja no hi eren per veure el que havíem aconseguit, però que segur que estarien orgullosos.

Just estava acabant de posar la darrera cosa que ens enduríem a fora a la motxilla, vaig sentir les passes dels meus fills i la meva dona baixant per les escales. Una vegada baix, van menjar-se els dos entrepans que els havia preparat per agafar forces i tot seguit vam agafar les coses i ens vam dirigir cap a la cala.

Quan hi vam arribar, una bona colla ja ens esperava. Els meus dos fills van convidar tots els seus amics a participar-hi amb les seves famílies i tots van venir! Vam esperar uns quinze minuts més perquè acabés de venir la gent. Quan van passar, ens vam repartir per grups i a cadascun li vam assignar una zona, alguns van quedar allà on ens havíem trobat, la platja, altres van anar cap amunt i el meu grup, compost per la meva dona, els meus fills i les famílies dels seus millors amics, vam endinsar-nos al Palmerar.

Tot d'una no vam trobar gaire fems, fet que era molt satisfactori. Veure l'evolució al llarg dels anys, dels primers anys de la fundació, en què trobàvem deixalles cada mig metre, a ara, el dia d'avui, en què encara no havíem trobat res, era molt gratificant.

Al fons vaig veure un grup d'al·lots, semblava que simplement passaven el dia junts i per això en un principi no vaig fer-hi gaire cas, però de sobte vaig veure com un d'ells tirava una llauna a terra. Vaig seguir amb la mirada el tram de caiguda d'aquella llauna i vaig poder observar que no era el primer que tiraven; estava ple de deixalles al seu costat! No podia deixar passar aquella escena, així que m'hi vaig atracar. Vaig explicar al grup que m'havia molestat que tirassin a terra deixalles com si s'esfumessin i en veritat aquestes acabarien a la mar i farien mal a tota espècie que l'habita. Tot d'una no vaig rebre resposta, però em sentia escoltat, com si de veritat es penedissin del que havien fet. Em va sortir de dins continuar xerrant, posant d'exemple la llauna que havia vist caure i els vaig explicar el mal que pot fer una sola llauna i durant quant de temps. Aquesta vegada quan vaig acabar sí que vaig rebre una resposta, un dels al·lots va dirigir-se a mi demanant-me si tenia una bossa, vaig donar-li la que tenia al damunt i va agafar la llauna que ell mateix havia tirat i va posar-la dins, tot seguit un a un van unir-se els seus amics i van deixar l'espai com l'havien trobat. En veure l'actitud positiva dels al·lots vaig convidar-los a participar en la trobada d'aquell dia i en les que es farien; tot d'una no em van dir res, però després de mirar-se van acceptar.

Ara el grup havia crescut i se'ns va fer molt més fàcil deixar netíssim l'espai. Quan vam acabar, vam dirigir-nos a la platja, on ens esperaven els altres dos grups. Ara la cala de Cala en Bosc havia quedat lliure de tota mena de deixalles! Vam anar al Palmerar i vam asseure'ns a les taules de fusta, on vam dinar i vam acabar de passar el dia junts vetllant tots plegats.

Eren les set del matí, vaig pujar a l'habitació del meu net Pol per despertar-lo i anara pescar. Vaig seguir la tradició que el meu avi em va transmetre, que no podia deixar desaparèixer. Era la tercera vegada que anava a pescar amb el meu net, però sempre es despertava amb la mateixa il·lusió que el primer dia, just com feia jo. En Pol només tenia vuit anys, però ja sabia preparar-se tot sol i era molt ràpid, tan ràpid que no em vaig adonar i ja estava llest i preparat per partir.

Vam anar a les roques al costat de casa i vaig preparar les canyes mentre el meu net mirava com ho feia. Quan ja estava tot llest vam posar-nos a pescar i no van passar ni cinc minuts quan el meu net ja n'estava recollint un, l'anava a ajudar, però tot seguit un altre va picar a la meva canya. Tot el matí va ser així, traient un peix darrere l'altre tenint en compte de tornar els petits a la mar, fet que en Pol ja havia après molt bé.

Aquell dia va ser esplèndid, no em podia creure tots els peixos que vam dur a casa, vam haver de cridar tota la família per menjar-nos-els tots. Sé cert que, si el meu avi veies això, estaria molt feliç; la pesca ha tornat a ser la mateixa d'abans i ha tornat a ser una excusa per reunir la família una vegada més a l'any.

El dinar de peix amb tota la família va anar de deu, però no vam fer gaire estona junts perquè ens havíem de preparar per al dia de demà, ja que hi havia organitzada una neteja a la cala del Pilar. Els meus dos fills van seguir amb l'associació de "Fe-ho per ells, fe-ho amb ells" que vaig fundar amb la meva dona. Durant els darrers anys s'ha expandit arreu d'Espanya i s'han fet neteges a l'illa veïna de Mallorca, a les costes de Catalunya i València i a diverses províncies d'Andalusia. Per a l'any vinent hi ha la idea d'expandir l'associació a Portugal i a les illes de Sardenya i Còrsega. No puc esperar que més llocs comptin amb l'ajuda de l'associació perquè tornin a ser tan purs com abans.